Szabó Lajos: HŰSÉG

A Marosvásárhelyi Állami Színházban bemutatott Szabó Lajos dráma szellemét, sajátos jegyeit Tompa Miklós, a művészetek érdemes mesterének rendezése (segédrendező Szamossy Kornélia) öretlenül közvetítette. Az előadás nézői — a mindennapok kissé elmosódott hátterében — javarészt érdekfeszítő tárgyalás tanúivá váltak. Ezen a tárgyaláson napjaink emberének érzelmeiről és családi problémáiról vitáznak, amelyek mélyreható és magától értetődő következményekkel járnak etikai, erkölcsi, gondolati és magatartásbeli síkon.

Tompa Miklós rendező szenvedélyes hozzáállással közelítette meg a darabot, kibetűzte a drámai szöveg jelentését és a lehetőségeket, s ennek köszönhetően a nézők lelkében visszhangra találó, tiszta, szép előadást valósított meg. Kemény Árpád díszletei hozzájárulnak a cselekmény helyszínének sajátos hangulata megteremtéséhez, a szereplők és a környezet közötti kapcsolatok kialakításához; a színpadi tér, a díszlet és a kellékek megkönnyítik a szereplők jellemének, a szerző által körvonalazott érzelmi és lelkiállapotának megfejtését — a rendező elgondolásának és újraalkotásának függvényében. Habár a szereplők lelkivilága látszólag nem lép túl a hétköznapiságon, Tompa Miklós rendező azokat az érzelmi és lelkiismereti megnyilatkozásokat helyezi előtérbe, amelyek az öntudatot fejezik ki, valamint az ember valódi értékét, vagy azt, amilyennek embertársai szemében lenni szeretne; a rendező tehát kiemeli a magán és a közösségi életnek azokat a sajátos elemeit, amelyek általános érvényűvé válnak. A rendezés lényeges érdeme abban áll, hogy egységes előadás keretében világítja meg azokat az életelemeket, amelyek az ember erkölcsi arculatát megnemesítő tulajdonságokat szülik.

Tovább mélyítve a szerző által alkotott hősök belső világát, a színészek a darab konfliktusát döntő módon meghatározó jellemeket formálnak.

A kötelességtudás, az emberi eszmények iránti odaadás és a számító, korlátolt, kicsinyes mentalitás összeütközése, ez tulajdonképpen a darab főhősei közötti konfliktus magva. Ez a rendkívül éles összeütközés meggyőző szín-

SZINHÁZ
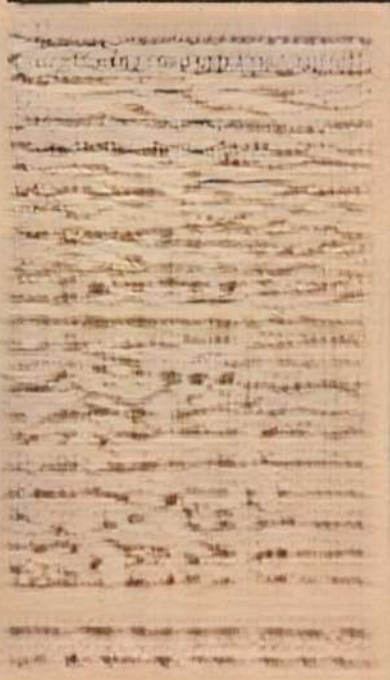
padi kivetítést nyer a két főhős, Tamás és Klára elmélyült színpadi megformálásával. Tamás, az orvos szerepében, Csorba András könnyed keresetlenséggel formálja meg a becsületes, korrekt, az embereket és a hazát — ahol álmaik valóra válnak — szerető embert; óramű pontossággal, belső hévvel és rendkívüli plaszticitással megkomponált alakítás. Mende Gaby (Klára) hitelesen formálja meg összetett, ellentmondásokkal telített szerepét, kiemelve az anya, a feleség, a kap-